

Pošiljatelj:

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Dogodek: **PREVAJALNICA JSKD 2012,
IZOLA, 4. 10. – 7. 10.**

Datum: **1. 10. 2012**

>sporočilo<

80 MLADIH PREVAJALCEV V IZOLI

Med četrtkom, 4. oktobra, in nedeljo, 7. oktobra, bo v Izoli (v prostorih Srednje šole za gostinstvo in turizem) potekala Prevajalnica JSKD 2012. Prevajalnica, ki se je bo letos udeležilo 80 mladih, je namenjena mladim prevajalcem, dijakom, študentom tujih jezikov in drugim, ki jih zanima literarno prevajanje. Letos lahko izbirajo med šestimi jeziki: francoščino, španščino, češčino, nemščino, angleščino in slovaščino.

V delavnicah udeleženci ob pomoči uveljavljenih prevajalcev individualno in skupinsko prevajajo besedila iz sodobnih tujih literatur. Udeleženci so večino besedil dobili pred delavnicami, da so jih lahko v grobem prevedli že doma, na sami prevajalnici pa bodo skupaj z drugimi prevajalci in mentorji iskali najboljše rešitve ter pripravili skupen prevod. Ob večerih bodo potekali pogovori z uveljavljenimi prevajalci.

FRANCOSKA DELAVNICA

Na francoski delavnici bomo prevajali poetično in sodobno. Pod drobnogled bomo vzeli dva avtorja kratke poetične proze: Christiana Bobina (1951) in Fabienne Swiatly (1960). Christian Bobin je leta 2007 izdal knjigo »La dame blanche« o ameriški pesnici Emily Dickinson. Drobce iz pisem in življenjepisa dejstva je mojstrsko prepletel v čudovit poklon tej nenavadni, od sveta odmaknjeni in svetlobi poezije predani dami v belem. V precej drugačno vzdušje nas popelje Fabienne Swiatly v svoji knjigi »Gagner sa vie« (2006), kjer v skokovitem, čustveno nabitem ritmu sledimo dekletu iz delavske družine, ki se skozi priložnostna dela s samosvojo in trmasto refleksijo in odločnostjo upira usodi in išče svojo pot med željo po življenju in neizogibno prisilo po iskanju dela in zaslužka.

Francosko delavnico bo vodila dr. Nadja Dobnik, predavateljica za francoski jezik na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer poučuje prevajanje iz francoščine v slovenščino. Osrednje področje njenega raziskovanja je didaktika prevajanja. Prevaja predvsem sodobne literarne avtorje iz francoščine in italijanščine, zlasti sodobno francosko poezijo.

ŠPANSKA DELAVNICA

V španski delavnici bomo razvozlavali miselne in besedne zanke, ki jih je več desetletij spletal Ramón Gómez de la Serna (1888–1963). Avtor, ki je napisal veliko odličnih del, romanov, esejev in biografij, najbolj slovi po neumestljivi zvrsti – kratkih strnjenih izrekih o najrazličnejših vidikih življenja, ki jih je poimenoval »greguerías«, z uveljavljenimi literarnozgodovinskimi pojmi pa bi jih najboljše opredelili kot mešanico klasičnega baročnega konceptizma in avantgardnih smeri v umetnosti (nadrealizma, kubizma, dadaizma itn.). Nekonvencionalne rešitve »nežnih in iskrenih vzdihov«, kakor jih je označil Gómez de la Serna, odlikujejo poetičnost in duhovitost, domiselnost, čudenje, hipnost, naključnost, naivnost, hudomušnost, iracionalnost, prodornost, resnost, absurdnost in neizpodbitna resnica o življenju hkrati. Kot predhodnico jesenskega špansko-slovenskega literarnega srečanja v Ljubljani, ki ga prireja špansko veleposlaništvo, bomo za pokušino prevedli še tri pesmi sodobne španske pesnice Blance Andreu.

Špansko delavnico bo vodila dr. Maja Šabec, docentka za špansko in hispanoameriško književnost na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani. Osrednje področje njenega raziskovanja sta španska srednjeveška in renesančna književnost ter dramatika. Prevaja humanistična in književna besedila iz španščine in francoščine.

ČEŠKA DELAVNICA

Na delavnici se bomo seznanili z ustvarjalnostjo češkega pisatelja, kantavtorja, igralca in režiserja Václava Koubka (rojen 1955). Preizkušali se bomo v prevajanju obeh zvrsti besedil, ki jih piše Koubek: kratke proze in kantavtorskih pesmi. Kratke zgodbe iz zbirke *Vesnické povídky* (Vaške zgodbe, 2000) so res kratke – nobeno besedilo ni daljše od treh strani, imajo pa močno poanto. Poseben prevajalski izziv bo v prevodu ohraniti vtis realistične pripovedi z vsemi humornimi in absurdnimi poudarki, ne nazadnje pa tudi živost in sočnost dialogov. Koubkove zgodbe so tudi odlično izhodišče za prevodoslovno debato o prenašanju posebnosti izhodiščne kulture v ciljno kulturo oz. kulturo prejemnico. Tu bomo odprli temo prisvajanja kulture prejemnice: v kolikšni meri velja češke realije, imena ipd. podomačevati, v kolikšni meri pa je tuje elemente bolje ohraniti? Za »písničky« – kantavtorska besedila, veljajo drugačna pravila, kar je treba upoštevati tudi pri prevajanju. Začeli bomo z natančnim filološkim (vsebinskim) prevodom, nato bomo besedilo v izvorniku analizirali še po formalni plati in ugotovitve upoštevali pri piljenju prevoda v ciljnem jeziku.

Češko delavnico bo vodila Tatjana Jamnik, prevajalka leposlovja in humanistike iz češčine in poljščine, pesnica in pisateljica, urednica in lektorica leposlovnih in humanističnih del ter učiteljica slovenščine kot tujega jezika.

NEMŠKA DELAVNICA

Na prevajalnici iz nemščine se bomo posvetili miniaturnim dramskim igram izpod peres najbolj prodornih dramatikov nemškega govornega področja. Ne verjamete, da lahko na eni tiskani strani nastane celotna drama z ekspozicijo, zapletom, vrhom, razpletom in katastrofo vred? Izbrani dramoleti nam ponujajo prav to. Prevajali bomo mini oziroma mikro drame, ki so jih napisali avstrijski *enfant terrible* Thomas Bernhard, nemški angažirani intelektualec Hans Magnus Enzensberger, kultni filmski ustvarjalec Rainer Werner Fassbinder, kontroverzna Nobelova nagrajenka za književnost Elfriede Jelinek in morda še kdo. V dramskih miniaturah se bo našlo za vsakogar nekaj: od satiričnega do bizarnega in grotesknega, od strahotno vsakdanjega do božansko ravnodušnega, od pogovornega do visoko literarnega, od nežnosti do ostrine. Ukvarjali se bomo s problematiko dramskega govora, se spraševali, kako ustvariti živi dialog, kako pričarati prikrito ironijo in kako ubesediti tišino.

Nemško delavnico bo vodila **mag. Irena Samide**, asistentka za novejšo nemško književnost na Oddelku za germanistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer med drugim poučuje prevajanje iz nemščine. Že vrsto let je mentorica nemške prevajalnice, prevaja sodobno prozo, mladinsko književnost, strokovno literaturo ter igrane in dokumentarne filme.

ANGLEŠKA DELAVNICA

Potem ko smo lani na angleški prevajalnici prav zavoljo poezije dosegli rekordno udeležbo, je letošnja odločitev seveda logična. Spet bomo prevajali pesnika, vendar se bomo tokrat usmerili na čisto drug konec sveta, namreč v Afriko, konkretnije v Nigerijo, in prevajali pesnika Niyija Osundareja. Morda ga nekateri že poznate, saj je pred leti pri nas izšel izbor njegovih pesmi *Zgovorno darilo* (Cankarjeva založba, 2004), avtor pa je ob tej priložnosti Slovenijo tudi obiskal. Osundare (1947) je ugleden pesnik, dramatik in literarni kritik, hkrati pa tudi profesor angleškega jezika na univerzah v Ibadanu (Nigerija) in v New Orleansu (ZDA). Doslej je objavil deset pesniških zbirk in več izborov iz njih, a tudi nekaj knjig dramatike in literarne kritike, sicer pa je prepričan, da afriški pesnik nima druga možnosti, kot da je političen. Za tiste, ki jim poezija morda ne leži, smo pripravili odlomek iz romana drugega odličnega nigerijskega ustvarjalca, pesnika in pisatelja Helona Habile, z naslovom *Waiting For an Angel* (2002). Habila se je rodil leta 1967 in velja za enega najboljših mlajših afriških prozaistov, sicer pa je avtor treh romanov (še *Measuring Time* 2007 in *Oil on Water* 2010) in več antologij afriške proze (npr. *The Granta Book of the African Short Story* 2011). Študiral je na univerzi East Anglia, danes pa poučuje kreativno pisanje na George Mason University v Washingtonu. Za prvenec, iz katerega bomo prevajali odlomek, je prejel vrsto nagrad.

Angleško prevajalnico bo vodil **Jure Potokar**, prevajalec in publicist. Prevaja predvsem iz angleščine, včasih tudi iz hrvaščine. Med drugim je prevajal Henryja Millerja, Josifa Brodskega, Leonarda Cohena, J. M. Coetzeeja, Gorea Vidala, Dona De Lilla, Jacka Kerouaca, J. G. Ballarda, Richarda Flanagana, Joža Horvata, Jonathana Franzena, Alana Hollinghursta, Melvina Burgessa, Salmana Rushdija in Orhana Pamuka. Publicistično se ukvarja predvsem z vrednotenjem sodobne popularne glasbe.

SLOVAŠKA DELAVNICA

Letos se slovaškim prevajalcem ponuja izziv v obliki zbirke zgodbic za otroke z naslovom **Trinajsta sobana** (Trinásta komnata; Modrý Peter, 2011). V njej se bomo redno srečevali z drugošolko Katarinko na njeni poti do šole in nazaj. Na njej jo pospremi kakšna deseterica živali, pa tudi drevesa in cvetlice, ki lahko oživijo. Za dvanajst fantazijskih zgodb iz zbirke je značilna posebna občutljivost, razsežnost tišine in globine, mimo hrupa današnje dobe, mestoma blag humor, domiselnost podob in prispodob, avtorju pa je neredko podlaga slovaško ljudsko pravljico izročilo. Zbirko je napisal slovaški pravljicar Ján Milčák (1935), ki je že v 70. letih nase opozoril kot pisec otroških zgodb in radijskih iger, pozneje tudi številnih dram, svoj ustvarjalni vrh pa dosega v poznejših letih. Otroška knjiga *Deček Lučkec* je bila leta 1998 vpisana na častni seznam IBBY, Milčákovo delo *Pravljicni vlakec* (2008) pa je na bolonjskem sejmu prejelo naziv Bela vrana za besedilo in likovno podobo.

Slovaško delavnico bo vodil **Andrej Pleterski**, književni prevajalec za slovaščino, angleščino in francoščino; vodja različnih jezikovnih priprav in delavnic, moderator literarnih dogodkov. Posveča se prevajanju sodobne slovaške in angleške književnosti ter slovenske literature, s poudarkom na poeziji, v slovaščino in angleščino. Je prejemnik Lirikonovega zlata 2012 za vrhunske revijalne prevode poezije; prevaja romane, pravljice in piše radijske književne prispevke.

Dodatne informacije:

**Dragica Veskovič, samostojna strokovna svetovalka za literaturo JSKD in
programska vodja Prevajalnice JSKD**

dragica.breskvar@jskd.si

041 281 956